

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Strasbūrā, 2024. gada 24. aprīlī
(OR. en)

2024/0019(COD)
LEX 2334

PE-CONS 50/1/24
REV 1

ECOFIN 216
FIN 174
CODEC 547

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS
PAR EIROPAS SAVIENĪBAS PARAKSTĪŠANOS UZ EIROPAS REKONSTRUKCIJAS UN
ATTĪSTĪBAS BANKAS (ERAB) PAPILDU KAPITĀLA DAĻĀM UN AR KO GROZA
NOLĪGUMU PAR ERAB DIBINĀŠANU ATTIECĪBĀ UZ ERAB DARBĪBAS ĢEOGRĀFISKĀ
APGABALA PAPLAŠINĀŠANU, APTVEROT SUBSAHĀRAS ĀFRIKU UN IRĀKU, UN
OBLIGĀTO KAPITĀLA IEROBEŽOJUMU PARASTAJĀM DARBĪBĀM ATCELŠANU**

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
LĒMUMS (ES) 2024/...**

(2024. gada 24. aprīlis)

**par Eiropas Savienības parakstīšanos uz
Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB)
papildu kapitāla daļām un ar ko groza Nolīgumu
par ERAB dibināšanu attiecībā uz ERAB darbības
ģeogrāfiskā apgabala paplašināšanu, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku,
un obligāto kapitāla ierobežojumu parastajām darbībām atcelšanu**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru¹,

¹ Eiropas Parlamenta 2024. gada 14. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 12. aprīļa lēmums.

tā kā:

- (1) Ievērojot Nolīguma par Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas dibināšanu² (“ERAB dibināšanas nolīgums”) 4. panta 3. punktu un lai saglabātu pietiekamu kapitālu pienācīga darbības līmeņa nodrošināšanai ERAB darbības valstīs vidējā termiņā un obligātajās robežās, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) valde 2023. gada 15. decembra Rezolūcijā Nr. 265 (“Rezolūcija Nr. 265”) nolēma palielināt ERAB reģistrētā kapitāla apjomu par 4 000 000 000 EUR.
- (2) Pirms minētās kapitāla palielināšanas Savienībai ir 90 044 kapitāla daļas, un katras kapitāla daļas nominālvērtība ir 10 000 EUR.
- (3) Ievērojot Rezolūciju Nr. 265, ERAB reģistrētā kapitāla apjoms tiek palielināts par 400 000 apmaksāto kapitāla daļu, un ERAB dalībnieki 2025. gada 30. jūnijā vai pirms tam vai kādā tam sekojošā datumā ne vēlāk kā 2025. gada 31. decembrī vai pirms tam, kuru ERAB Direktoru padome var noteikt 2025. gada 30. jūnijā vai pirms tam, var parakstīties uz kapitāla daļu veselu skaitli proporcionāli to esošajai līdzdalībai. Kapitāla palielinājums ir jāapmaksā piecās vienādās daļās, no kurām pirmā daļa katram dalībniekam ir jāapmaksā i) līdz 2025. gada 30. aprīlim vai ii) 60 dienās pēc parakstīšanās instrumenta stāšanās spēkā, atkarībā no tā, kas ir vēlāk. Atlikušie četri maksājumi ir jāveic attiecīgi līdz 2026. gada 30. aprīlim, 2027. gada 30. aprīlim, 2028. gada 30. aprīlim un 2029. gada 30. aprīlim. Attiecīgi Savienībai būs atļauts parakstīties uz 12 102 jaunām kapitāla daļām, kurām katras nominālvērtība ir 10 000 EUR, par kopējo summu 121 020 000 EUR, tādējādi palielinot Savienības apmaksāto kapitāla daļu skaitu līdz 102 146.

² OV L 372, 31.12.1990., 4. lpp.

- (4) Kapitāla palielināšana ir nepieciešama, lai ļautu ERAB turpināt darbības un investīcijas Ukrainā laikā, kad notiek Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, un jo īpaši vēlākā pēckara periodā, lai atbalstītu Ukrainas atjaunošanu. Atbalstot minētās darbības un investīcijas, kapitāla palielināšana arī nodrošina, ka šāds atbalsts neierobežo ERAB spēju apmierināt citu tās darbības valstu vajadzības. **Turklāt kapitāla palielināšana atbilst ERAB dibināšanas nolīguma 13. panta v) punktā noteiktajai prasībai, ka ERAB ir jācenšas saglabāt visu savu investīciju pienācīgu diversifikāciju. Tā rezultātā iemaksātā kapitāla palielināšana uzturētu finansiāli spēcīgu ERAB, kas spēj īstenot savas pilnvaras un sasniegt kapitāla daļu turētāju mērķus visās tās darbības valstīs.**
- (5) Savienībai ir lietderīgi parakstīties uz minētajām papildu kapitāla daļām, lai sasniegtu Savienības mērķus ārējo ekonomisko sakaru jomā un saglabātu esošās balsttiesības Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankā.
- (6) ERAB Valde tās 2023. gada 18. maija rezolūcijā Nr. 259 ("Rezolūcija Nr. 259") nobalsoja par ERAB dibināšanas nolīguma grozījumiem, kas ir nepieciešami, lai ļautu ERAB ierobežoti un pakāpeniski paplašināt tās darbības ģeogrāfisko apgabalu, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku, vienlaikus pilnībā saglabājot savu apņemšanos pret Ukrainu un tās esošajām darbības valstīm. Minētajā rezolūcijā tika apstiprināts, ka ERAB pilnvaru paplašināšana būtu jāpanāk, neprasot tās kapitāla daļu turētājiem veikt papildu kapitālieguldījumus.

- (7) ERAB darbības ģeogrāfiskais apgabals būtu ierobežoti un pakāpeniski jāpaplašina, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku, un tam būtu pilnībā jāatbilst ERAB vērtībām atbalstīt tās valstis, kuras ir apņēmušās ievērot un piemērot daudzpartiju demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību ievērošanas, plurālisma un tirgus ekonomikas principus. ERAB ir izstrādājusi pakāpenisku pieeju savu darbību uzsākšanai attiecīgajos reģionos, ņemot vērā reģionālās un valsts īpatnības. Paredzams, ka pirmās investīcijas Subsahāras Āfrikā no 2025. gada tiks veiktas Beninā, Kotdivuārā, Ganā, Kenijā, Nigērijā un Senegālā, ja tās iesniegs pieteikumus un ja ERAB tās apstiprinās kā saņēmējvalstis. Ņemot vērā ERAB koncentrēšanos uz privātā sektora attīstību un tās pārejas pilnvaras, vērtība, ko ERAB var pievienot Subsahāras Āfrikā un Irākā, ir būtiska un ģeostratēģiski nozīmīga Savienībai.
- (8) Savienības pārstāvjiem ERAB pārvaldes struktūrās būtu jāmudina ERAB turpināt ciešu sadarbību ar Savienību un tās sadarbību ar pilsonisko sabiedrību, kā arī turpināt attīstīt tās ciešo sadarbību ar citām Eiropas un starptautiskām publiskā sektora finanšu iestādēm, lai pilnībā izmantotu to salīdzinošās priekšrocības, paplašinot tās darbību, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku.

- (9) Saskaņā ar pastāvošo praksi, pirms ERAB apstiprina jaunu darbības valsti, tai būtu jāveic attiecīgajā valstī pastāvošo ekonomisko un politisko apstākļu detalizēts tehniskais novērtējums, tostarp: novērtējums par minētās valsts apņemšanos ievērot daudzpartiju demokrātijas, plurālisma un tirgus ekonomikas principus, kā noteikts ERAB dibināšanas nolīguma 1. pantā, novērtējums par pārejas nepilnībām un pārskatu par citu starptautisko finanšu iestāžu darbību minētajā valstī un prioritātēm, attiecībā uz kurām ERAB varētu vislabāk izmantot savas unikālās zināšanas un prasmes. Šāds novērtējums būtu jāveic, ja jebkura jauna valsts piesakās dalībai ERAB un darbības valsts statusam un ja to pēc tam apstiprina ERAB Valde.
- (10) Pašlaik ERAB dibināšanas nolīguma 12. panta 1. punkts ierobežo kopējo neatmaksāto aizdevumu, pašu kapitālā veikto ieguldījumu un galvojumu apjomu, ko ERAB izsniegusi, veicot parastās darbības, tā ka nevar tikt pārsniegts nesamazināts Bankas parakstītais kapitāls, rezerves un pārpalikumi, kas iekļauti tās parastajos kapitāla resursos. Tās 2023. gada 18. maija rezolūcijā (“Rezolūciju Nr. 260”) ERAB Valde atzina ERAB būtisko lomu aktuālu globālu problēmu un 2022. gada G20 Neatkarīgā pārskata par daudzpusējo attīstības banku kapitāla pietiekamības regulējumiem ieteikumu risināšanā. ERAB Valde nolēma, ka, lai nodrošinātu ERAB kapitāla spējas optimālu izmantošanu nolūkā panākt maksimālu iespējamo ietekmi saņēmējvalstīs, ir jāveic ERAB dibināšanas nolīguma 12. panta 1. punkta grozījums, atceļot obligāto kapitāla ierobežojumu.

- (11) Ievērojot ERAB dibināšanas nolīguma 56. pantu, ERAB Valde ir jautājusi visiem ERAB dalībniekiem, vai tie piekrīt ierosinātajiem grozījumiem.
- (12) Tādēļ Savienības vārdā būtu jāapstiprina kapitāla palielināšana un ERAB dibināšanas nolīguma grozījumi,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Savienība, ievērojot ERAB Valdes Rezolūciju Nr. 265, 2025. gada 30. jūnijā vai pirms tam vai kādā tam sekojošā datumā ne vēlāk kā 2025. gada 31. decembrī vai pirms tam, kuru ERAB Direktoru padome var noteikt 2025. gada 30. jūnijā vai pirms tam, parakstās uz 12 102 papildu kapitāla daļām 10 000 EUR vērtībā katra.

Parakstīšanos apmaksā piecās vienādās daļās, no kurām pirmo, atkarībā no tā, kas ir vēlāk, maksā:

- a) līdz 2025. gada 30. aprīlim; vai
- b) 60 dienās pēc Savienības parakstīšanās instrumenta stāšanās spēkā.

Atlikušos četrus maksājumus veic attiecīgi līdz 2026. gada 30. aprīlim, 2027. gada 30. aprīlim, 2028. gada 30. aprīlim un 2029. gada 30. aprīlim.

2. pants

ERAB pilnvarnieks, kas pārstāv Savienību, Savienības vārdā deponē vajadzīgo parakstīšanās instrumentu.

3. pants

Savienības vārdā tiek apstiprināti grozījumi ERAB dibināšanas nolīguma 1. pantā, lai ierobežoti un pakāpeniski paplašinātu tās darbības ģeogrāfisko apgabalu, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku, kā noteikts Rezolūcijā Nr. 259, un grozījumi minētā nolīguma 12. panta 1. punktā, lai atceltu obligāto kapitāla ierobežojumu, kā noteikts Rezolūcijā Nr. 260.

Rezolūciju Nr. 259 un Nr. 260 teksts ir pievienots šim lēmumam.

4. pants

ERAB pilnvarnieks, kas pārstāv Savienību, deklarāciju par 3. pantā minēto grozījumu apstiprināšanu Savienības vārdā paziņo ERAB.

5. pants

ERAB pilnvarnieks, kas pārstāv Savienību, kā daļu no gada ziņojuma Eiropas Parlamentam sniedz arī ziņojumu par ERAB pasākumiem un darbībām Subsahāras Āfrikā un Irākā.

6. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*

REZOLŪCIJA Nr. 259

**GROZĪJUMS 1. PANTĀ NOLĪGUMĀ
PAR EIROPAS REKONSTRUKCIJAS UN ATTĪSTĪBAS BANKAS DIBINĀŠANU,
LAI IEROBEŽOTI UN PAKĀPENISKI PAPLAŠINĀTU BANKAS
DARBĪBAS ĢEOGRĀFISKO APGABALU,
APTVEROT SUBSAHĀRAS ĀFRIKU UN IRĀKU**

PILNVARNIEKU VALDE,

atsaucoties uz Rezolūciju Nr. 248, ar kuru Pilnvarnieku valde principā apstiprināja Bankas darbības ģeogrāfiskā apgabala ierobežotu un pakāpenisku paplašināšanu, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku;

vēršot uzmanību uz to, ka Subsahāras Āfrika un Irāka ir starptautiskās sabiedrības ģeopolitisko un attīstības prioritāšu īstenošanai nozīmīgi reģioni un ka daudzas Subsahāras Āfrikas valstis un Irāka veido aizvien ciešākus sakarus ar valstīm, kurās ERAB patlaban darbojas, turklāt Subsahāras Āfrikā un Irākā ir svarīgi un lietderīgi īstenot Bankas pilnvarojumu, uzņēmējdarbības modeli, pievēršanos privātajam sektoram un Bankas kompetenci;

uzsverot, ka joprojām aktuālākā Bankas prioritāte ir atbalsts Ukrainai un citām Bankas darbības valstīm, ko ietekmē karš pret Ukrainu;

atzīstot, ka karš pret Ukrainu ir vēl spēcīgāk akcentējis nepieciešamību paralēli turpināt darbu pie akcionāru mērķu īstenošanas Subsahāras Āfrikā un Irākā;

uzsverot, ka tad, ja Bankas darbības tiek ierobežotā un pakāpeniskā veidā izvērstas jaunās valstīs, tas nekādā gadījumā nedrīkst vājināt Bankas spēju atbalstīt valstis, kurās tā jau patlaban darbojas, apdraudēt Bankas AAA kredītreitingu, dot iemeslu pieprasīt papildu iemaksas kapitālā vai atkāpties no Bankai uzticētā pienākuma atbalstīt pārejas procesu, nedz arī iemeslu novirzīties no savstarpēji papildinošu un stabilu Bankas darbības pamatprincipiem;

vēršot uzmanību uz to, ka ir svarīgi, lai papildinoši sadarbotos partneri, kas Subsahāras Āfrikā un Irākā jau aktīvi strādā attīstības jomā; un

apsverot Direktoru padomes ziņojumu Pilnvarnieku valdei “Grozījums 1. pantā Nolīgumā par Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas dibināšanu, lai ierobežoti un pakāpeniski paplašinātu Bankas darbības ģeogrāfisko apgabalu, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku” un piekrītot cita starpā arī šādiem ziņojuma secinājumiem:

- i) analīze par finansiālo ietekmi un ietekmi uz kapitālu vēlreiz apliecina, ka darbības ierobežota un pakāpeniska izvēršana Subsahāras Āfrikā un Irākā pati par sevi nevājinās Bankas spēju atbalstīt valstis, kurās tā jau patlaban darbojas, neapdraudēs Bankas AAA kredītreitingu, nedz arī dos iemeslu pieprasīt papildu iemaksas kapitālā;
- ii) lai varētu ierobežoti un pakāpeniski paplašināt Bankas darbības ģeogrāfisko apgabalu, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku, būtu jāgroza 1. pants Nolīgumā par Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas dibināšanu (turpmāk — Nolīgums); un

- iii) attiecīgais apgabals ir jāpaplašina tā, lai Bankas galveno uzmanību nenovērstu no atbalsta Ukrainai un citām Bankas darbības valstīm, ko ietekmē karš pret Ukrainu,

IR PIENĒMUSI ŠO REZOLŪCIJU.

1. Nolīguma 1. pantu groza šādi:

“Veicot ieguldījumu ekonomikas attīstībā un rekonstrukcijā, Bankas mērķis ir sekmēt pāreju uz atklātu, uz tirgu orientētu ekonomiku un veicināt privātu un uzņēmējdarbības iniciatīvu Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīs, kas atzīst un ievēro daudzpartiju demokrātijas, plurālisma un tirgus ekonomikas principus. Bankas mērķi saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem var īstenot arī i) Mongolijā, ii) Vidusjūras dienvidu un austrumu reģiona dalībvalstīs un iii) ierobežotā skaitā Subsahāras Āfrikas dalībvalstu, kā to katrā no ii) un iii) minētajiem gadījumiem nosaka Banka pēc balsojuma, kurā “par” nobalsojuši ne mazāk kā divas trešdaļas pilnvarnieku, kas pārstāv ne mazāk kā trīs ceturtdaļas kopējo balsstiesīgo dalībnieku. Līdz ar to visas atsauces šajā nolīgumā un tā pielikumos uz “Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīm”, “valstīm, kas atrodas Centrāleiropā un Austrumeiropā”, “saņēmējvalsti (vai saņēmējvalstīm)” vai “saņēmēju dalībvalsti (vai saņēmējām dalībvalstīm)” attiecas arī uz Mongoliju, kā arī uz ikvienu no šādām Vidusjūras dienvidu un austrumu reģiona un Subsahāras Āfrikas valstīm.”

- a) Jēdzienu “Subsahāras Āfrika”, kā noteikts Nolīguma 1. pantā, saprot kā Subsahāras Āfrikas reģionu, kā definējusi Pasaules Bankas grupa.

- b) Ierobežojumu to Subsahāras Āfrikas dalībvalstu skaitam, kurās Banka drīkst īstenot savu mērķi saskaņā ar Nolīguma 1. pantu, saprot tā, lai ierobežoti un pakāpeniski paplašinātu Bankas darbības ģeogrāfisko apgabalu, ņemot vērā pasākumus un mehānismus, kas izklāstīti Direktoru padomes ziņojumā “Grozījums 1. pantā Nolīgumā par Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas dibināšanu, lai ierobežoti un pakāpeniski paplašinātu Bankas darbības ģeogrāfisko apgabalu, aptverot Subsahāras Āfriku un Irāku”. Šajā kontekstā, lai apstiprinātu minētā apgabala turpmāku pakāpenisku paplašināšanu, ir vajadzīgs balsojums, kurā “par” nobalsojuši ne mazāk kā trīs ceturtdaļas pilnvarnieku, kas pārstāv ne mazāk kā četras piektdaļas kopējo balsstiesīgo dalībnieku.
- c) Nolīguma vajadzībām Irāka ir daļa no Vidusjūras dienvidu un austrumu reģiona, līdz ar to jēdzienu “Vidusjūras dienvidu un austrumu reģions”, kā noteikts Nolīguma 1. pantā, saprot kā reģionu, kuru veido valstis, kas robežojas ar Vidusjūras krastu, kā arī Jordānija un Irāka, kuras ir cieši integrētas šajā reģionā.

2. Savu piekrišanu šādam grozījumam Bankas dalībnieki sniedz, a) aizpildot un deponējot Bankā attiecīgu dokumentu, kas apliecina, ka saskaņā ar saviem tiesību aktiem Bankas dalībnieks piekrīt šādam grozījumam, un b) nodrošinot Bankai pieņemamu pierādījumu, ka saskaņā ar attiecīgā dalībnieka tiesību aktiem grozījums ir akceptēts un ka dokuments, kas to apliecina, ir aizpildīts un deponēts.
3. Minētais grozījums stājas spēkā trīs (3) mēnešu laikā, skaitot no dienas, kad Banka saviem dalībniekiem ir oficiāli apstiprinājusi, ka ir izpildītas šāda grozījuma pieņemšanai vajadzīgās prasības, kas izklāstītas Nolīguma 56. pantā.

(Pieņemta 2023. gada 18. maijā)

REZOLŪCIJA Nr. 260

GROZĪJUMS 12. PANTA 1. PUNKTĀ NOLĪGUMĀ PAR EIROPAS REKONSTRUKCIJAS UN ATTĪSTĪBAS BANKAS DIBINĀŠANU, LAI ATCELTU OBLIGĀTO KAPITĀLA IEROBEŽOJUMU PARASTAJĀM DARBĪBĀM

PILNVARNIEKU VALDE,

atzīstot, ka daudzpusēju attīstības banku (DAB) darbība ir būtiska daudzu pasaules mērogā akūtu problēmu risināšanai;

ņemot vērā to, ka kopš 1991. gada 28. marta, kad Nolīgums stājās spēkā, kapitāla pārvaldības prakse finanšu sektorā ir stipri mainījusies;

vēloties dot iespēju optimāli izmantot Bankas kapitāla jaudu, lai palīdzētu Bankai panākt iespējami maksimālu ietekmi saņēmējvalstīs;

atzinīgi vērtējot plaša diapazona ieteikumus, kas sniegti saistībā ar pietiekama kapitāla nodrošināšanas sistēmu neatkarīgu pārskatīšanu G20 forumā un ko Banka ir rūpīgi izvērtējusi, jo īpaši ieteikumu DAB savstarpējas koordinācijas ceļā modernizēt pārvaldības pieeju, kuru DAB izmanto pietiekama kapitāla nodrošināšanai, un tādēļ konkrētus piesaistīto līdzekļu ierobežojumus no DAB statūtiem pārcelt uz pietiekama kapitāla nodrošināšanas sistēmām;

apsverot Direktoru padomes ziņojumu “Grozījums 12. panta 1. punktā Nolīgumā par Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas dibināšanu, lai atceltu obligāto kapitāla ierobežojumu parastajām darbībām” un piekrītot šim ziņojumam, arī ieteikumam apstiprināt Nolīguma 12. panta 1. punkta grozījumu, lai atceltu obligāto kapitāla ierobežojumu parastajām darbībām;

ar nosacījumu, ka Direktoru padome Bankas pietiekama kapitāla nodrošināšanas sistēmā uzturēs spēkā atbilstošu piesaistīto līdzekļu nominālo ierobežojumu darbībām attiecībā pret noteiktiem kapitāla rādītājiem, jo Direktoru padomei ir pienākums sargāt Bankas finanšu stabilitāti un ilgtspēju,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REZOLŪCIJU.

1. Nolīguma 12. panta 1. punktu groza, svītrojot esošo tekstu un to aizstājot ar šādu tekstu:

“1. Direktoru padome nosaka un uztur spēkā atbilstošus ierobežojumus attiecībā pret noteiktiem pietiekama kapitāla rādītājiem, lai sargātu Bankas finanšu stabilitāti un ilgtspēju.”
2. Savu piekrišanu šādam grozījumam Bankas dalībnieki sniedz, a) aizpildot un deponējot Bankā attiecīgu dokumentu, kas apliecina, ka saskaņā ar saviem tiesību aktiem Bankas dalībnieks piekrīt šādam grozījumam, un b) nodrošinot Bankai pieņemamu pierādījumu, ka saskaņā ar attiecīgā dalībnieka tiesību aktiem grozījums ir akceptēts un ka dokuments, kas to apliecina, ir aizpildīts un deponēts.

3. Minētais grozījums stājas spēkā trīs (3) mēnešu laikā, skaitot no dienas, kad Banka saviem dalībniekiem ir oficiāli apstiprinājusi, ka ir izpildītas šāda grozījuma pieņemšanai vajadzīgās prasības, kas izklāstītas Nolīguma 56. pantā.

(Pieņemta 2023. gada 18. maijā)
